

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Véleménysajtó

2025/2026-os tanév

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Universitatea Babeş-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Kar	Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudomány
1.3. Intézet	Újságírás és Digitális Média
1.4. Szakterület	Kommunikációtudomány
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Szak / Képesítés	Újságírás
1.7. Képzési forma	Nappali tagozat

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Véleménysajtó	Fegyelmi szabályzat	ULM3319				
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Botházi Mária egy. adj.						
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Botházi Mária egy. adj.						
2.4. Tanulmányi év	2	2.5. Félév	3	2.6. Értékelés mód	E	2.7. Tantárgy típusa	választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4. Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
3.5.1. A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					10
3.5.2. Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
3.5.3. Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
3.5.4. Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					5
3.5.5. Vizsgák					3
3.5.6. Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni munka össz-óraszámja					58
3.8. A félév össz-óraszámja					100
3.9. Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	• terem+kivetítő
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• terem+kivetítő

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Szakmai/kulcs-kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • C6.2. Szerkesztőségi célkitűzések kidolgozása a célközönség függvényében. • C6.3. Az elméleti és módszertani ismeretek hasznosítása egy médiatermék számára készített tematikus rész elkészítésére (betartva a kommunikációs csatorna sajátosságait) • C6.4. Rovatszerkezet, műsorrács felmérése az információs csomag szerkezetébe való integrálásra vonatkozó alapvető fogalmak alapján.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • CT1 • Reális megvitatása – elméleti és gyakorlati indoklás mellett – egyes szokványos szakmai problémáknak, ezek hatékony és deontológiai megoldása érdekében

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	<p>A hallgató:</p> <ul style="list-style-type: none"> - megérti a közönség/közönség szegmentálását, és képes lesz a különböző célközönségek azonosítására konkrét kommunikációs projektek keretében - ismeri az aktuális eseményeket és azok összefüggéseit - megérti a médiatermékek használatával kapcsolatos kockázatokat.
Képességek	<p>A hallgató képes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a kommunikációs helyzetre vonatkozó tartalmi, üzenet- vagy terjesztési koncepciók megfogalmazása - a közönség számára érdekes témák meghatározása - az információk strukturálása - címszavak írása
Felelősség és önállóság	<p>A hallgató képes önállóan és nyomás alatt dolgozni.</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A tárgy azt próbálja körüljárni, hogyan fejeződik vélemény az újságokban illetve az újságírásban, milyen koncepciók mentén és milyen műfajokban fogalmaznak véleményt elsősorban az erdélyi magyar lapok.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Műfajismereti és sajtótörténeti nyomvonalon haladva betekintést kíván nyújtani a véleményújságírás formáiba, kulisszatitkaiba, és lehetőséget kíván teremteni a diákok számára az egyes véleményműfajok gyakorlására, íráskészségük fejlesztésére.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
-------------	----------------------	--------------

1. Bevezetés. Vélemény az újságírásban. Lapok és vélemények	Szóbeli előadás + multimédia	
2. A jegyzet – a műfaj általános bemutatása, példák. Ady Endre jegyzetei	Szóbeli előadás + multimédia	
3. Huszadik századi magyar írók jegyzetei	Szóbeli előadás + multimédia	
4. A kortárs jegyzet	Szóbeli előadás + multimédia	
5. A vezércikk – a műfaj általános és sajtótörténeti bemutatása, példák Kossuth Lajos: A „Cassandra-levél” intelmei Móra Ferenc: Hiszek az emberben	Szóbeli előadás + multimédia	
6. A kortárs vezércikk, példák, szerzők	Szóbeli előadás + multimédia	
7. A glossza – a műfaj általános bemutatása, példák	Szóbeli előadás + multimédia	
8. A kortárs glossza, példák, szerzők	Szóbeli előadás + multimédia	
9. A tárcsa – a műfaj általános és sajtótörténeti bemutatása, példák	Szóbeli előadás + multimédia	
10. A tárcsa szerepe a kulturális lapokban	Szóbeli előadás + multimédia	
11. Recenzió és kritika	Szóbeli előadás + multimédia	
12. Filmes recenzió	Szóbeli előadás + multimédia	
13. Irodalmi recenzió.	Szóbeli előadás + multimédia	
1. Összefoglalás, áttekintés, kiértékelés	Szóbeli előadás + multimédia	
Könyvészet		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Modern nyilvánosság Erdélyben: kommunikáló erdélyi magyarság (az ajánlott szakirodalom felhasználásával)	Vitaindító a témáról, megbeszélés	
2. Vélemény az erdélyi online médiában(egyheti megjelenés elemzése a publicisztikai anyagok ill. más véleményt kifejező sajátosságok alapján a kuzusokon, szemináriumokon elhangzottak felhasználásával)	Vitaindító a témáról, megbeszélés	
3. Saját jegyzet írása, kiértékelés	Felolvasás, megbeszélés	
4. Saját glossza írása, kiértékelés	Felolvasás, megbeszélés	
5. Tanár által hozott publicisztikai anyagok elemzése	Felolvasás, megbeszélés	
6. Tanár által hozott publicisztikai anyagok elemzése	Felolvasás, megbeszélés	
7. Saját recenzió írása, kiértékelés	Felolvasás, megbeszélés	
Könyvészet:		
Ady Endre: Az irodalmi köztelemek (publicisztikai írások). Polis, Kolozsvár, 2003		

Bajomi-Lázár Péter: Manipulál-e a média? Médiakutató, 2006 nyár
 Barthes, Roland: A napihír struktúrája. In: Hankiss Elemér (szerk.): Strukturálisizmus. Európa, Budapest, 1971
 Benczédi József: Sajtónyelv. MÚOSZ, Bp., 1995
 Bernáth László: Az újságírás jövője. In: Me.dok, Kolozsvár, 2006/1
 Bernáth László (szerk.): Műfajismeret. MÚOSZ, Budapest, 1995
 Briggs, Asa – Burke, Peter: A média társadalomtörténete Gutenbergtől az internetig, Napvilág, Budapest, 2004
 Demény Péter – Papp Sándor Zsigmond: Meghívó minden keddre. Polis, Kolozsvár, 2005
 Diurnus (Bodor Pál): A kíváncsiság mestersége. HQD, Budapest, 2000
 Eco, Umberto: Bábeli beszélgetés. Európa, Bp., 1997
 Esterházy Péter: Egy kék haris, Magvető, Budapest, 2015
 Földes Anna: Újságírás és irodalom, MÚOSZ, Budapest, 2004
 Halberstram, David: Mert övök a hatalom, I-II., Európa, Bp., 1988
 Kapitány Gábor-Kapitány Ágnes: Tömegkommunikáció, MÚOSZ, Budapest, 1998
 Krenner Miklós (Spectator): Az erdélyi út. Haáz Rezső Kulturális Egyesület, Székelyudvarhely, 1995
 Kosztolányi Dezső: Publicisztikai írások 1903-1906, Ráció Kiadó, Bp., 2023
 Mouillaud, Maurice: Presa cotidiana. Tritonic, București, 2003
 Vitéz Ferenc: Széprók és publicisták - Tíz portré a magyar publicisztika nagyjaiból, Kölcsey Kommunikációs Könyvtár, Bp., 2005.
 + portálok véleményrovatai

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tárgy lehetőséget kíván teremteni a diákok számára az egyes véleményműfajok gyakorlására, íráskészségük fejlesztésére.
- A tudományág olyan ismereteket és gyakorlati készségeket nyújt, amelyekre a mai médiaiparban szükség van, és amelyeket más programok vagy kurzusok nem kínálnak
- Felkészíti a hallgatókat a piacon újonnan megjelenő pozíciók betöltésére.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Jelenlét, aktivitás az órán	vizsga	50%
10.5 Szeminárium / Labor	Jelenlét, aktivitás az órán	beadandó jegyzet és glossza/tárca/recenzió	50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Kötelező a jelenlét a szemináriumok 75 százalékán. • Házi feladatok maradéktalan teljesítése. 			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	Fenntartható fejlődés általános ikonja							
								
								

Kitöltés dátuma:
2025.01.15

Előadás felelőse
Dr. Botházi Mária, egy. adj.

Szeminárium felelőse
Dr. Botházi Mária, egy. adj.

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025.01.25

Intézetigazgató
Prof. dr. Radu Meza

² Csak azokat a ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az egészet, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.